

**Міністерство культури та інформаційної політики України
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв

протокол № _____
від «___» _____ 2021 року

Голова вченої ради НАКККіМ,
Ректор НАКККіМ
_____ В.Чернець

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	03 ГУМАНІТАРНІ НАУКИ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ) РІВЕНЬ

Київ – 2021

032 – Історія та археологія		
Тип диплома та обсяг програми	Диплом доктора філософії, перший науковий ступінь, 4 академічних роки, 30 кредитів ЄКТС	
Вищий навчальний заклад	Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв	
Ліцензуюча інституція	Міністерство освіти і науки України, Україна, пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135	
Період ліцензування	2016 рік	
Рівень програми	QF for ENEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень; НРК України – 8 рівень	
А Мета програми		
	Підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів у галузі гуманітарних (історичних) наук шляхом наукових досліджень і отримання нових та/або практично спрямованих результатів, а також підготовки та захисту дисертацій.	
В Характеристика програми		
1	Предметна область (галузь знань)	Історія та археологія <i>За спеціалізацією: історія культури</i> (03 – Гуманітарні науки)
2	Фокус програми: загальний / спеціальний	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти за Законом України «Про вищу освіту», восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій. Загальний: Дослідження закономірностей і розроблення науково-практичних основ, методів і підходів щодо: - аналізу історико-культурних передумов

		<p>національного державотворення та формування культурної політики в Україні;</p> <ul style="list-style-type: none"> - фундаментальних та прикладних проблем впливу культурно-цивілізаційних та соціокультурних факторів на формування громадянської спільноти в сучасній Україні; <p>організації перспективних наукових досліджень та освітньо-виховної діяльності в історико-культурній галузі.</p> <p>Спеціальний: <i>Спеціалізація «Історія культури»:</i></p> <p>Дослідження функціонування історико-культурних (цивілізаційних) типів та їх впливу на формування соціокультурної моделі розвитку України.</p> <p>Визначення новітніх методів дослідження історії культури.</p> <p>Розроблення концептуальних, теоретичних і методологічних основ урахування історико-культурних, етнокультурних, регіональних факторів у формуванні державної культурно-гуманітарної політики.</p> <p>Розроблення (в частині історико-культурних досліджень) теоретичних і методичних основ політики громадянської консолідації українського народу.</p> <p>Розроблення рекомендацій щодо удосконалення викладання історії культури при підготовці науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, при підвищенні кваліфікації викладачів профільних вищих навчальних закладів та державних службовців Міністерства культури України.</p> <p>Вивчення актуальних проблем минулого національної культури, ретроспективи формування соціокультурного середовища, етнотериторіального та етнокультурного складу України.</p> <p>Удосконалення теоретико-методологічних засад перспективних історико-культурологічних досліджень.</p>
3	Орієнтація	Освітня, дослідницька та прикладна. Наукові

	програми	дослідження з новими та удосконаленими, практично спрямованими і цінними теоретичними і методичними результатами.
4	Особливості програми	<p>Освітня складова програми. Програма реалізується у невеликих групах дослідників за спеціалізацією «історія культури». Програма передбачає диференційований підхід до аспірантів очної і заочної форми навчання та здобувачів.</p> <p>Програма передбачає 50 кредитів ЄКТС для обов'язкових навчальних дисциплін, з яких 23 кредити ЄКТС – це дисципліни загальної підготовки (філософія науки; академічне письмо англійською мовою; методологія наукового пізнання; управління науковими проектами; педагогіка вищої освіти, що передбачають набуття аспірантом загальнонаукових (філософських) компетенцій, мовних компетенцій, універсальних навичок дослідника. Ще 27 кредитів ЄКТС передбачено на дисципліни професійної підготовки, з яких 13 кредитів ЄКТС – для вибірових дисциплін у межах згаданих спеціалізацій (сучасна вітчизняна історіографія та бібліографія історії української культури і мистецтва; джерелознавство історії української культури і мистецтва; методологія історичних та історико-культурних досліджень; особливості історико-цивілізаційного розвитку як чинник формування сучасної соціокультурної сфери України).</p> <p>Наукова складова програми. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформлення одержаних результатів у вигляді дисертації. Ця складова програми не вимірюється кредитами ЄКТС, а оформляється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є складовою частиною навчального плану.</p> <p>Особливістю наукової складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 032 – Історія та археологія є те, що окремі складові власних наукових досліджень</p>

		аспіранти зможуть виконувати під час практичних занять з дисциплін професійної підготовки.
Працевлаштування та продовження освіти		
С		
1	Працевлаштування	<p>Дослідницька та викладацька діяльність у гуманітарній сфері.</p> <p>Адміністративна та управлінська діяльність у сфері культурної та освітньої політики.</p> <p>Посади згідно класифікатора професій України. Асистент (2310.2), доцент (2310.1), професор (2310.1), директор (керівник) малого підприємства (1312), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.) (1210.1), директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-дослідного інституту (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.) (1237.2), завідувач відділення у коледжі (1229.4).</p> <p>Місце працевлаштування. Міністерство культури України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство соціальної політики України, науково-дослідні інституції Національної академії наук України, Національної академії мистецтв України, вищі навчальні заклади культурно-мистецького спрямування, заклади культури, підрозділи культури районних та обласних державних адміністрацій, організації установи, які здійснюють діяльність у сфері культури.</p>
2	Продовження освіти	Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань:

		<ul style="list-style-type: none"> - підготовка на 9-ому (постдокторському) рівні НРК України у галузі гуманітарних (історичних) наук; - навчання на 8-ому (докторському) рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у т. ч. закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
D	Стиль та методика навчання	
1	Підходи до викладання та навчання	<p>Підхід до викладання та навчання передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток мислення у аспірантів (здобувачів); - тісна співпраця аспірантів (здобувачів) зі своїми науковими керівниками; - підтримка та консультування аспірантів (здобувачів) з боку науково-педагогічних та наукових працівників НАКККиМ і галузевих науково-дослідних інститутів, у тому числі забезпечуючи доступ до сучасних освітніх технологій; - залучення до консультування аспірантів (здобувачів) визнаних фахівців-дослідників історичної науки та культурології; - інформаційну підтримку щодо участі аспірантів (здобувачів) у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних); - надання можливості аспірантам (здобувачам) брати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури України, Міністерства соціальної політики; - безпосередню участь у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт.
2	Система оцінювання	<p>Освітня складова програми. Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового контролю.</p> <p><i>Поточний контроль</i> знань аспірантів проводиться в усній формі (опитування за результатами</p>

		<p>опрацьованого матеріалу).</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.</p> <p>У межах дисциплін, що забезпечують професійну підготовку, позитивні оцінки з поточного і підсумкового контролю можуть виставлятися автоматично, якщо аспірантом підготовлені та опубліковані наукові статті у збірниках, які входять до фахових видань та/або видань, які включені до міжнародних наукометричних баз. Кількість статей та їх тематика узгоджується з науковим керівником.</p> <p>Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності аспірантів (здобувачів) здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праці, участь у конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта (здобувача). Звіти аспірантів (здобувачів), за результатами виконання індивідуального плану, щорічно затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді інституту (факультету) з рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі.</p>
3	<p>Форма контролю успішності навчання аспіранта (здобувача)</p>	<p>Освітня складова програми. Підсумковий контроль успішності навчання аспіранта (здобувача) проводиться у формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - екзамен – за результатами вивчення таких обов’язкових дисциплін освітньої програми, як філософія та іноземна мова за професійним спрямуванням, а також комплексний фаховий екзамен за результатами вивчення дисциплін професійної підготовки; - залік – за результатами вивчення всіх інших дисциплін передбачених навчальним планом. <p>Наукова складова програми. Кінцевим результатом навчання аспіранта (здобувача) є належним чином оформлений, за результатами</p>

		наукових досліджень, рукопис дисертації, її публічний захист та присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 – Історія та археологія.
Е	Програмні компетенції	
1	Загальні (універсальні)	Здатність до науково-професійного іншомовного мовлення. Здатність використовувати іноземну мову для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, для розуміння іншомовних наукових та професійних текстів для спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах.
		Здатність до цілісного викладу основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення.
		Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
		Комплексність у використанні інформаційних та комунікаційних технологій.
		Комплексність та системний підхід до проведення наукових досліджень на рівні доктора філософії.
		Компетентність володіння методами математичного и алгоритмічного моделювання при аналізі проблематики наукового дослідження.
		Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел. Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати її, виявляти не вирішені раніше задачі (проблеми) або їх частини, формулювати наукові гіпотези.
		Комплексність в організації творчої діяльності та процесу проведення наукових досліджень. Здатність організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень.
		Здатність оцінювати та забезпечувати високу якість виконаних робіт.
		Здатність бути критичним та самокритичним. Здатність критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, рецензувати наукові публікації та

		автореферати, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів.
		Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність).
		Комплексність у прийнятті обґрунтованих рішень.
		Комплексність у розробці та реалізації наукових проектів та програм. Здатність розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі гуманітарних (історичних) наук.
		Комплексність у педагогічній діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.
2	Спеціальні (фахові)	Комплексність у проведенні досліджень у галузі історії культури.
		Здатність визначати актуальні теоретичні та прикладні історико-культурологічні та соціокультурні проблем на глобальному, національному і локальному рівнях, аналізувати і порівнювати інформацію з різних джерел.
		Детальні знання про цивілізаційний та соціокультурний виміри глобалізаційних процесів
		Здатність планування та управління часом підготовки дисертаційного дослідження.
		Здатність визначати, осмислювати і адаптовувати новаційні історико-культурологічні знання до вітчизняної реальності.
		Комплексність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач та проблем у галузі історії.
		Комплексність у формуванні структури дисертаційної роботи та рубрикації її змістовного наповнення.
		Здатність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях.
		Комплексність у публічному представленні та захисті результатів дисертаційного дослідження.
		Здатність брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну

		позицію.
		Здатність контекстуалізувати та інтерпретувати сучасні історико-культурологічні й соціокультурні дефініції в контексті їх теоретичної та практичної міждисциплінарності.
		Знання ресурсів доступних для методично-обґрунтованого дослідження диференційованих ознак історико-культурного досвіду людства та українського народу.
F	Програмні результати навчання	
	<i>Знання та розуміння</i> іноземної мови, <i>вміння та навички</i> використовувати її для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, <i>розуміння</i> іншомовних наукових та професійних текстів, <i>вміння та навички спілкування</i> в іншомовному науковому і професійному середовищах, <i>вміння працювати</i> спільно з дослідниками з інших країн.	
	<i>Знання та розуміння</i> теорії та методології системного аналізу, <i>знання та розуміння</i> етапів реалізації системного підходу при дослідженні процесів та явищ у національній економіці, <i>вміння та навички</i> використовувати методологію системного аналізу в історичній науці.	
	<i>Знання та розуміння</i> методів наукових досліджень, <i>вміння та навички</i> використовувати їх на рівні доктора філософії.	
	<i>Вміння та навички</i> працювати з різними джерелами, вишукувати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію. <i>Розуміння</i> наукових статей у сфері обраної спеціальності. <i>Вміння та навички</i> працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін. <i>Вміння та навички</i> відслідковувати найновіші досягнення в історичній та культурологічній науках та знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів аспіранта (здобувача). <i>Знання, розуміння, вміння та навички використання</i> правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку. <i>Знання та розуміння</i> змісту і порядку розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Хірша (h-індекс), імпакт-фактор. <i>Вміння та навички</i> аналізувати інформаційні джерела, виявляти протиріччя і не вирішенні раніше проблеми або їх частини, формулювати робочі гіпотези.	
	<i>Вміння та навички</i> організовувати творчу діяльність та процес	

	проведення наукових досліджень.
	<i>Вміння та навички</i> оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	<i>Вміння та навички</i> критично сприймати та аналізувати думки й ідеї інших вчених, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів.
	<i>Вміння та навички</i> генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення.
	<i>Знання, вміння та навички</i> розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі історико-культурологічних досліджень
	<i>Знання та розуміння</i> основних теоретичних понять у галузі інформаційних технологій та інформаційних систем. <i>Знання</i> методик та алгоритмів обробки великих масивів даних за допомогою інформаційних технологій. <i>Вміння та навички</i> використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення.
	<i>Вміння та навички</i> організовувати творчу діяльність, роботу над науковими статтями та доповідями. <i>Вміння та навички</i> виконувати належні, оригінальні і придатні для опублікування дослідження з історико-культурологічної проблематики та суміжних наук. <i>Вміння та навички</i> організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленими вимогам.
	<i>Вміння та навички</i> здійснювати ретроспективний аналіз наукового доробку у напрямі дослідження історико-культурної спадщини й соціокультурних процесів та закономірностей.
	<i>Вміння та навички</i> здійснювати ретроспективний аналіз наукового доробку у напрямі дослідження історико-культурної спадщини й соціокультурних процесів та закономірностей.
	<i>Вміння та навички</i> планувати та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження.
	<i>Вміння та навички</i> проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у галузі історії.
	<i>Вміння та навички</i> виявляти та вирішувати наукові задачі та проблеми у галузі історії. <i>Вміння та навички</i> формулювати мету, задачі, об'єкт та предмет дослідження. <i>Вміння та навички</i> формувати структуру дисертаційного дослідження та рубрикацію його змістовного наповнення, а також представляти власні результати на розгляд колег.

	<p><i>Вміння та навички</i> створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. <i>Вміння та навички</i> брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію на конференціях, семінарах та форумах.</p>
	<p><i>Вміння та навички</i> публічно представляти, захищати результати дисертаційного дослідження, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою. <i>Вміння та навички</i> використовувати сучасні засоби для візуальної презентації результатів дисертаційного дослідження.</p>
	<p><i>Вміння та навички</i> брати участь у критичному діалозі. <i>Вміння та навички</i> зацікавити результатами історико-культурологічного дослідження на галузевому, міжгалузевому та регіональному рівнях.</p>
	<p><i>Спеціалізація «Історія культури»</i> Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати публікації а події в межах дослідження історії культури. Обізнаність та здатність взаємодіяти інтелектуально з найновішими дослідженнями в історико-культурній та соціокультурній сферах. Здатність планувати і завершити розширене оригінальне дослідження, що базується на спеціалізованому науковому апараті, критичному розгляді джерел. Здатність презентувати результати дослідження в науковому а практичному контекстах, усно та письмово у формі наукових доповідях, семінарах. Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати набір дефініцій з різних інформаційних джерел у результуючій дисертації, наукових статтях, тезах та інших наукових виданнях. Здатність детально розробляти та переконливо презентувати методично-обґрунтовані теорії з проведеного дослідження.</p>
G	Програмні результати наукової роботи
	<p><i>Підготовка та публікація</i> наукових статей (кількість яких передбачена відповідними нормативно-правовими актами), монографій, науково-методичних рекомендацій, тез доповідей. <i>Участь</i> у виконанні бюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт (тем). <i>Участь</i> з доповідями на конференціях, семінарах, форумах. <i>Впровадження</i> результатів дослідження у дослідницькій та навчальний процес. <i>Підготовка і публічний захист</i> дисертації на засіданні спеціалізованої вченої ради.</p>

Керівник проектної групи
(гарант освітньо-наукової
програми):

_____ доктор історичних наук, професор
Литвин Сергій Харитонович

Проектна група:
(за спеціальністю
032- історія та археологія)

_____ доктор історичних наук, професор
Веденєєв Дмитро Валерійович

_____ доктор історичних наук, професор
Ілюшин Ігор Іванович

_____ кандидат історичних наук, доцент
Хіміч Ярослава Олегівна

_____ кандидат історичних наук, доцент
Брайченко Олексій Дмитрович